

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . „ 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
V upravi prejeman mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . „ 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . „ 15 „
za trikrat . . . „ 13 „
za večkrat primeren popust.

Porečna oznamila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 21 vin.

Poslano:

enostolpna pettivrsta po 40 vin.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Konkordat med Vatikanom in Srbijo.

Rim, dne 24. jun. 1914.

Danes je bil v uradu državnega tajnika, kardinala Merry del Wala s posebno slovesnostjo podpisan konkordat med Vatikanom in Srbijo. Podpisala sta pogodbo: državni tajnik, kardinal Merry del Wal kot pooblaščenec papeža in dr. Vesnić kot pooblaščenec srbskega kralja Petra. Ko je po izvršenem činu srbski minister-pooblaščenec zapustil kardinalove uradne prostore, so mu straže v predsobah izkazovale čast, ki mu gre po njegovem dostojanstvu. Slovesnemu činu so prisostvovali poleg omenjenih dveh dostojanstvenikov še msgr. Pacelli, tajnik izvanrednih cerkvenih zadev, msgr. Canali, namestnik državnega tajnika, dr. Vukotić in kanonik Kardon, ki so sodelovali pri pripravi konkordata. Po podpisu je bil dr. Vesnić sprejet v avdienci pri papežu, kjer je imel kratek nagovor, povdarjaljoč, da se smatra srečnim, ker ga je doletela čast, da je mogel sodelovati pri tako veličastnem činu. Izrazil je nado, da bo konkordat nov element miru in napredka za kraljevino Srbijo.

Papež Pij X. je nato odgovoril, da tudi njega veseli doseženi sporazum. Dalje je izrazil nado, da bo ta sporazum začetek novih prijateljskih vezi med Sveto Stolicjo in Srbijo in da zagotovi srbskim katolikom svobodo in blagor.

V rimskih katoliških cerkvenih krogih je sklenitev konkordata povzročila veliko zadovoljstvo.

Vsebinska konkordata, ki sestoji iz 22 članov, določa:

Katoliška vera se more v kraljevini Srbiji svobodno in javno izvrševati. Osnuje se v Belgradu nadškofija in v Skoplju škofija. Belgrajski nadškof in skopjski škof sta v cerkvenih zadevah odvisna edinole od Svete Stolice, katerih definitivno imenovanje pa je odvisno od »placeta« srbske vlade. Nadškof bo dobival 12.000 dinarov na leto in 4000 dinarov odškodnine, skopjski škof pa 10.000 dinarov na leto. Predno nastopita svoji službi, morata oba priseči zvestobo srbskemu kralju. Imela bodeta popolno svobodo v izvrševanju verskih funkcij in vodstvu svojih škofij.

Smela bodeta v sporazumu z vlado snovati župnije in imenovati župnike. V vprašanjih, ki utegnejo nastati z inozemci, bodeta postopala sporazumno z vlado. V vprašanjih srbskih podanikov bodeta nadškof in škof zaslišala mnenje kompetentnega ministra, če ne bi obstajale kake politične ali civilne zapreke.

Verski pouk katoliške mladine v vseh šolah je podrejen nadškofu odnosno škofu. V državnih šolah poučujejo verouk katoliški učitelji, ki se imenujejo sporazumno med škofoma in ministrom za uk in bogočastje. Škof zamore poučevati tudi v državnih šolah. Župnik more biti obenem tudi katehet.

V Belgradu ali v okolici se osnuje semenišče, kateremu daja država letno podporo.

Vlada pripoznava veljavnost zakonov med katoličani in mešane zakone, ki so sklenjeni pred katoliškim župnikom v smislu cerkvenih predpisov. Iz takih zakonov izvirajoče spore razsojajo katoliška cerkvena sodišča.

Država priznava cerkev kot pravo in resnično juridično osebo, ki je sposobna izvrševati njej pristojne pravice. Cerkev ima pravico nakupovati, posedovati in svobodno upravljati svoje premoženje. Njene pridobljene pravice in ustanove so nedotakljive, kakor premoženje zasebnih srbskih državljanov. Cerkevna posestva se morejo obdajevati, kakor posestva drugih državljanov, izvemši poslopj, namenjenih za službo božjo, semenišč, škofovskih stanovanj in stanovanj župnikov, ki so prosta davkov. Morebitni spori se bodo sporazumno reševali v soglasju s kanoničnim pravom.

Avstrijski protektorat nad katoličani v Novi Srbiji s tem sam od sebe preneha. Ta posledica je bila tudi glavni nagib, da je Srbija že leta 1912. sklenila priti s Sveto Stolicjo do sporazuma. Sveta Stolica se je seveda dala voditi izključno od verskih interesov. Dunajska diplomacija je nekoliko nejevoljna in ima, soditi po časopisih, vsaj to zadoščenje, da se ji je baje posrečilo preprečiti glagolsko liturgijo. Če se bo konkordat izpolnjeval, pomeni vsekakor važno dejstvo za verski mir na Balkanu, ki je ves razrit od konfesionalnih in plemenskih bojov. Zanimivo je, da se je Srbija z Rimom pogodila, z vesoljnim patriarhom pravoslavja pa še ne.

smo delali proti pravu. Zato nam odpusti in se povrni k nam nazaj! Sezi mi v roko, kot si mi segal nekdanj, ko sem bil jaz še tvoj verni sosed.

Radegost je molčal in je gledal presenečen na Slovena. Zdelo se mu je, kakor da sanja. Kakor v sanjah je segel Pribignjevu v roko in je molčal. Toda po obrazu se mu je razlila radost, in roka se mu je tresla. Tedaj pa ga je nagovoril tudi Volčan: »Oprosti tudi meni, dragi brate! Nisem lepo ravnal s tabo, ko si prišel spomlad v Brnico. Toda bil sem zaslepljen in sem verjel ljudski govoric. Zato mi oprostite.«

Tudi njemu je segel Radegost v desnico. »Ali je mogoče?« je vprašal naposled. »Ali je mogoče? Kaj so me vendar uslišali sinji, dobri bogovi?«

»Ne, niso te uslišali sinji bogovi,« je odvrnil Pribignjev z resnim glasom. »Glej, tam kraj goščave leži starček in je že blizu smrti. Njemu, Radegost, se imaš zahvaliti za vse. Pojdi z nama, da ga vidiš in se mu zahvališ.«

In Radegost je šel tja doli. V svojem začudenju ni videl Boruta, ki je šinil mimo njega. Zagledal je bil Borut pri mali odprtini materin obraz in ni se mogel več zdržati. Šinil je ob grmovju mimo mož. Naravnost v hišo je letel in se je oklenil matere okrog vratu.

Anarhija v Albaniji.

Ali je bil Prek Bib Doda poražen ali ne?

Ne vé se še, kaj je pravzaprav s četami Prek Bib Dode. »Tribuna« in »Giornale d'Italia« 25. t. m. zopet potrjuje, da je bil Prek Bib Doda poražen in ujet. Neko drugo poročilo iz Rima 25. t. m. pa trdi, da so vstaši razkropili le Prek Bib Dodove prednje straže, velik del njegovih čet pa obkolili. Na Dunaju pa celo trdijo, da so 24. t. m. ob 11. uri zvečer došla poročila iz Drača, po katerih Prek Bib Doda zmagovito prodira proti cesti Tirana—Šijak. Poveljuje jim neki orožniški major. Prek Bib Doda sam se nahaja še v okolici Išmija. Iz Skadra se je poročalo 25. t. m.: Danes zvečer so došli v Skader prvi ranjenci Prek Bib Dodove armade. Pripovedujejo, da so Hoti in Grudi zavzeli Išmi in da so izgubile Prek Bib Dodove čete do 24. t. m. le 2 mrtva in 6 ranjenec. V Draču samem s Prek Bib Dodom niso zadovoljni. Postaviti bi bil moral na bojišče 8000 mož, dobiva zanje dnevno 16.000 kron, zbral je pa le 2000 mož. Dolže ga, da je akcijo proti vstašem nalašč zavlačeval in da je v tajni zvezi z njimi. Namesto da bi bil napadel vstaše, je obstreljeval in požigal male vasi, večjih krajev se je pa ogibal. Fieri, Elbasan in Lušinj so vstaši osvojili, in sicer v okrožju Toskov, ki so se smatrali kot knezu zvesti.

Obupen položaj v Albaniji.

Albanski poslanik Sureja-bej-Vlora je 25. t. m. izjavil nekemu sotrudniku »Neue Freie Presse«: »Ničesar več ne upam. Položaj moje domovine je zelo obupen.«

Slab položaj v Draču. — Mesto obkoljuje 16.000 vstašev?

»Corriere della sera« poroča, da obkoljuje Drač 16.000 vstašev. (Malo manj!) Preko Berolina se pa poroča iz Drača: Vstaši razpolagajo s številno konjenico in s topovi, ki so jih vladnim četam zaplenili. V Tirani imajo veliko topov in strojnih pušk. Dva od vstašev vjeta nizozemska častnika so izpustili na svobodo, enega albanskega častnika so pa obdržali. 24. t. m. zvečer je prišel polkovnik Philips iz Skadra v Drač poročat o položaju. Prebivalstvo v Draču je tudi ponoči gradilo utrdbe, a tudi vstaši grade utrdbe, ki se na Rašbulu prav dobro vidijo. Dne 24. t. m. so podaljšali premirje do 25. t.

m. Ob konferencah knezovih delegatov z vstaši 24. t. m. so vstaši zahtevali, da se ne smejo nastavljanje za uradnike Toski in da morajo dobivati hodže boljše plače. Sodi se, da vstaši pogajanj ne smatrajo resnih, marveč hočejo le pridobiti časa za zgradbo utrdb in za napad na Prek Bib Dodo.

Padec vlade. — Dosedanji knezovi pristaši odpadajo.

Zasebno se iz Drača poroča, da sedanja vlada 26. t. m. najbrže odstopi. Tudi novo vlado bo vodil kot predsednik Turkhân paša, Izmail Kemal pa postane baje zunanji minister. Trdi se, da se je pojavila celo med katoličani v Draču in med člani vlade protidinastična struja, ki dela na to, da knez odstopi.

Avstrija organizira policijo.

Policijski gener. kontrolor v Draču je postal baron Biegeleben, ki bo moral organizirati policijo. Biegeleben je sin senatnega predsednika, služil je v politični službi v Bolcanu in v Pragi, od marca 1913 do januarja letos pa pri graškem policijskem ravnateljstvu.

Vstaška propaganda v Skadru in skadrski okolici.

»Albanska korespondenca« poroča iz Skadra, da turški in črnogorski agentje že dolgo časa prigovarjajo mohamedancem v Skadru in v okoliških vaseh, naj se pridružijo vstaji. Mestni poveljnik polkovnik Philips nastopa najstrožje proti tej agitaciji. Ko je skadska mladina odkorakala k Prek Bib Dodovim četam, je neki mohamedanec ustrelil na prostovoljce. Bil je takoj aretiran. Mohamedanci so zahtevali, naj jim Philips dovoli, da smejo marširati k vstašem. Philips jim je to dovolil, a obenem naznanil, da bo zaplenil posestva tistim, ki se pridružijo vstašem.

Vstaja v južni Albaniji se razširja. Vstaši ogrožujejo Valono.

Naš korespondenčni urad je 24. t. m. ob 10. zvečer poročal: V Drač došla poročila iz južne Albanije se glase trajno neugodno. Berat so vstaši baje že zavzeli. Zasebna poročila o položaju v južni Albaniji pa slovejo: Valona je zelo ogrožena. 25. t. m. zvečer v Drač došla brzobjavka trdi, da so vstaši prekoračili reko Vozujo, ki tvori naravno obrambno črto Valone s kopnega. Vstaši se pripravljajo, da mesto napadejo. Vlada pošilja municijo in vojni material v Valono, ker upa mesto

LISTEK.

Josip Vandot:

Razor.

Slika iz davnih dni.
(Dalje.)

Glej, že so zavili okrog ovinka, in izza temne goščave se je zasvetil beli prod. Razločno so čuli šumenje gorskega potoka, in v bližini se je oglašalo pasje lajanje. Stopili so iz goščave in so zagledali Radegostovo domovnanje. Glasno je utripalo Borutu srce, ko je stopal za nosili. Gledal je naprej, če bi morebiti zagledal očeta ali mater. In resnično — tam na pragu je stal oče. Začuden je gledal na došlece in jih je motril. Toda naenkrat je stopil korak naprej. Očividno je spoznal Volčana in Pribignjeva. Prijel se je z desnico za hišni steber, z levico pa je šinil preko čela.

Volčan in Pribignjev sta položila nosila na tla in sta stopila k Radegostu. »Pozdravljen, starešina rogovinski!« ga je nagovoril Pribignjev. »Prihajamo k tebi, da te prosimo oproščenja. Brez pomisleka smo ravnali, ko smo ti vzeli čast in pravo. Oj, kesali smo se potem, prepozno kesali, ker smo videli, da si branil ti pravo, a mi

Takrat so dospeli možje do nosil. Radegost je pogledal ranjenca v blede, mirni obraz, in je skočil naglo nazaj. Hej, tu leži človek, ki je kriv njegove nesreče! Kriv njegovih srčnih bolezni, ki mu je ukradel domovino, ki mu je zapeljal edinega sina. Tu leži in se ne gane, kot bi mu bila že smrt zatisnila oči. Oj, kaznovali so ga sinji bogovi za vso nesrečo, ki jo je povzročil njemu. Oj, hvala sinjim bogovom, da so uslišali njegove srčne prošnje!

Tako je mislil Radegost. A Pribignjev ga je prijel za roko. »Radegost, glej, tu leži mož, ki si mu dolžan zahvalo,« je govoril resno. »Oj, koliko se je trudil in trpel, da je privojeval tvoje pravo! Ni on kriv tvoje nesreče, ampak mi, Radegost, mi smo krivi. Bili smo zaslepljeni in nismo vedeli, kaj smo delali. Sezi, Radegost, ubogemu starčku v sveto roko in ugasni v srcu divji srd.«

Radegost je stal nepremično pred Pribignjevom in je gledal v tla. Njegov obraz je postal še bolj mračen. Naposled je namršil obrvi in je pogledal sovražno svečenika. »Pribignjev,« je izpregovoril hladno, »tovariša sva st bila na bojnem polju in sva se bojevala za slovensko pravo. Sveti so nama bili naši stari bogovi in kri bi bila prelila za nje. Pribignjev, pobratim si mi bil. Ali pa tudi veš, kaj zahtevaš zdaj od mene?«

»Vem, da si trpel,« je odvrnil Pribignjev. »Kruta krivica se ti je zgodila, in zato si trpel. A glej — vse se je pokazalo, in ti stojiš pred nami čist kakor nekdanj. In to je delo tega starčka, ki leži pred tabo brez moči in brez življenja. Sezi mu v roko, Radegost, in mir naj bo med vama.«

A Radegost je stopil korak nazaj. »Ničesar ne veš, Pribignjev,« je odgovoril, in oči so se mu zasvetile v srd in gnjevu. »Kdo je ta mož? Ali veš, Pribignjev? Sloven je, in rodila ga je mati iz rodu Slovenov.« Toda šel je in je zatajil svete slovenske bogove. Izdal jih je in jih zasramuje zdaj! Neznane boga oznanjuje zdaj — izdajica, klevetnik! Ali veš, Pribignjev? Sina mi je zapeljal, da je zatajil očete bogove in je zatajil ljubezen do očeta. Kri moje krvi je zapeljal — izdajica, klevetnik! In jaz naj mu zdaj odpušчам?«

Pribignjev se je nasmehnil. »Kako se motiš, Radegost! Ni ti zapeljal sina na kriva pota, ampak mu je pokazal pravo stezo. Srce Borutovo se je obrnilo h Kristu, Bogu resnice in prava. Cuj me, Radegost! Ni Borut sam, ampak tudi jaz in vsi rogovinski Sloveni smo postali Kristovi spoznavalci!«

(Dalje.)

še obdržati. Tudi Izmail Kemal je vlada brzojavila, da sprejme njegovo pomoč in da mu ponuja mesto ministra v albanski vladi. O položaju 24. t. m. v Valoni poroča »Agenzia Stefani«: Poveljnik ruske topničarke »Terec« poroča iz Valone, da je mesto mirno in da pričakujejo, da bodo vstali iz Fierija prodirali v Valono. Bivši predsednik začasne vlade Izmail Kemal bej je izdal oklic na prebivalstvo v okolici Valone, naj odpošlje v mesto prostovoljce, ki naj bi jih vodil Eddin Flora. Vstasi so zelo razburjeni, ker so prirejale vladne čete izgrede in ker so ropale. Boje se, da bodo spopadi zelo krvavi. V Beratu so izpustili iz zaporov vjetnike.

PRESTOLONASLEDNIK V HERCEGOVINI IN V BOSNI.

Sprejem prestolonaslednika v Mostaru je bil nadvse sijajen. Župan je nagovoril prestolonaslednika, zagotavljaljoč mu ljubezen, vdanost in neomajano zvestobo. Prestolonaslednik je odgovarjal nemško in hrvatsko, nakar se je z avtomobilom peljal po mestu. Ljudstvo ga je z burnimi živio-klici pozdravljalo. Mesto je bilo krasno okrašeno z zastavami. Ob 3. popoldne se je pripeljal prestolonaslednik v Ilidže. Tu je bil sprejem zgolj vojaški. Prestolonaslednik se je s svojo soprogo nastanil v hotelu »Bosna«. Ob 5. popoldne sta se prestolonaslednik in njegova soproga peljala v Sarajevo, kjer sta več stvari nakupila. Danes in jutri so vaje, v nedeljo pa obišče prestolonaslednik uradno Sarajevo.

DI SAN GIULIANA PRIMERA O SESTANKU V OPATIJU.

Rimski list »Economista italiano« objavlja članek, ki se peča z rivaliteto Avstro-Ogrske in Italije v Albaniji. Zanimivo je pred vsem, ker objavlja neko izjavo Di San Giuliana o sestanku v Opatiji. Več poslancev je na kuloarjih zbornice tiščalo v Di San Giuliana, naj kaj pove o sestanku v Opatiji in o sestanku z opatijskim županom. Di San Giuliano se je nekoliko obotavljal, a končno je rekel: »Predstavljajte si, gospodje, sentimentalno deklico z juga, ki poroči starega, mrkega vojaka s severa, in povejte mi, kako sodite o takem zakonu.«

HRVATSKI SABOR.

V včerajšnji seji je bil izvoljen v regnikolarno gupatijo dr. Starčević, ker je Zagorac radi boleznih izstopil. Med govorom Frankovca je nastal vihar ker je očital banu in večini, da je Ogrski prodala obrežje in ker pravijo Srbi v Sirmiji, da jim ni nič mari ekspropriacijska postava, češ, da bodo itak svojčas vse okupirali do Jadranskega morja: Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo.

GRKI IN TURKI.

»Morningpost« poroča z Malte: Grški mornariški rezervniki prvih pet razredov na Malti so dobili nalogo, da se morajo tekom treh dni priglasiti v Atenah. »Matin« pa poroča, da dobi Turčija 30 naročenih povodnih letalnih aparatov in 12 aeroplanov, namenjenih turški mornarici.

SRBSKO-ČRNOGORSKA ZVEZA.

Zagrebski »Srbobran« poroča iz Beograda, da se je sklenila unija med Srbijo in Črnogoro. Srbija in Črnogora bosta imeli skupno armado, skupna zastopstva v inozemstvu, skupne finance in carino. Armadne, zunanje in finančne zadeve bodo upravljali skupni ministri, ki bodo uradovali v Beogradu in ki jih bosta srbski in črnogorski kralj sporazumno imenovala. Sklenjeno unijo uradni krogi smatrajo še za tajno, a v ugodnem trenutku, ki ni več daleč, se srbsko-črnogorska unija uradno proglasi.

ANGLEŽI IN RUSI.

Ob dineju na čast častnikom angleškega brodograja, ki ga je priredil peterburški angleški poslanik Buchananu in ki se ga je tudi ruski zunanji minister Sazonov z mornariškim ministrom in s predsednikom dume udeležil, je govoril Buchanan sledečo napitnico: Medsebojno prijateljstvo in simpatija ter skupne koristi tvorijo najtrdnjejšo zvezo med narodi. Prepričan sem, da obstojajo zdaj vsi pogoji za trajni sporazum med Rusijo in Anglijo. To prijateljstvo je pognalo tako trdne korenine, da se lahko upira vsem viharjem, ki bi lahko v bodočnosti divjali.

RUSKE PRIPRAVE OB ZAHODNI RUSKI MEJI.

Car je ukazal, da se ustanovi 1. julija osem novih garnizij ob zahodni ruski meji. Vojake premeste tja iz notranje Rusije.

Dnevne novice.

+ **Sankcioniran deželnozborski sklep.** Cesar je sankcioniral sklep kranjskega deželnega zbora z dne 3. marca 1914, s katerim se dovoljuje mestni občini ljubljanski najeti za zgradbo III. mestne deške ljudske šole, za obrežne zidove Ljubljance in za zgradbo mestne mrtvašnice posojilo v znesku 900.000 K, nadalje za financiranje mestnega pogrebnega zavoda v znesku 200.000 K z najvišjim 5% obrestovanjem pod pogojem, da se ta posojila dvignejo in uporabijo šele z dovoljenjem deželnega odbora.

+ **Vsesokolski zlet.** Iz predsedstva Slov. Sokolske zveze je »Slov. Narod« dobil in objavil včeraj sledeče: »Prepoved III. slov. vsesokolskega zleta je provzročila vespovsod umljivo in upravičeno razburjenje. Kakor je naravno, se ta povsem nepričakovana prepoved v javnosti tolmači na razne načine, ter se je spravila ta odredba polic. ravnateljstva tudi v zvezo z zadnjim potovanjem deželnega glavarja kranjskega na Dunaj, kateremu se je očitalo, da je on provzročil prepoved zleta. Predsedstvo Slov. Sokolske Zveze, ki je radi te prepovedi takoj posredovalo na merodajnih mestih, je prišlo do prepričanja, da je na udarcu, ki ga je prepoved zleta zadala vsemu slovanskemu sokolstvu in ljubljanskemu prebivalstvu, g. deželni glavar kranjski povsem neudeležen, ampak, da so prepovedi provzročili oni činitelji, kojim je na tem, da bi se inozemski naši sokolski bratje našega zleta ne udeležili. Ko to dejstvo konstatiramo, pozivljamo vse slovensko sokolstvo, da naj priprave za zlet z vso vstrajnostjo nadaljuje, ker ima predsedstvo Zveze upravičeno upanje, da bo doseglo, da se bo vršil zlet — čeprav mogoče omejen — po istem sporodu, kot je bilo prvotno določeno.« »Narod« je temu dostavil: »K tej izjavi pripominjamo, da tudi po naših informacijah, ki smo jih naknadno dobili iz dokaj zanesljivega vira, dež. glavar dr. Šusterski ni udeležen pri spletkah proti sokolskemu zletu, kar lojalno beležimo, ker tudi najhujšemu političnemu nasprotniku nečemo delati krivice.« — Tako je »Slov. Narod« moral sam sebe na laž postaviti, kar beležimo z zadoščenjem.

+ **Dobro povedano.** O celovškem nemškem ljudskem taboru piše »Arbeiterwille«: »Na nemškem ljudskem taboru se mir ni kalil. Toda tega niso krivi Nemci. Saj so bili vendar pripravljeni, kakor dr. Angerer sam zatrjuje, z vsemi sredstvi braniti nemška tla proti demonstrantom. Ali po sreči do tega ni prišlo, ker so Slovenci čisto enostavno izostali in celovško romanje odpovedali, oziroma preložili. Mesto v nedeljo ni imelo drugačne slike kakor navadno. Samo raz hiš so visele zastave. Nasprotno so romali nemški nacionalci k vojvodskega stolu na Gosposvetsko polje, da bi popevali tam »Wacht am Rhein«. Gotovo so se bali, da ne bi izgini tistih par kamnov. Toda zato je skrbelo zadostno število žandarjev, ki so postirali v gozdu. Popoldne se je vršila v deželni hiši seja v masah došlih poslancev. Seja je bila baš pomena za politiko »Nationalverbanda« že zaradi tega, ker je predsednik že na Dunaju sklenil, ne oponirati vladi. Popoldne se je vršilo v hotelu »Sandwirt« zborovanje, kjer se je »slavnostno« govorilo, edino, kar morejo dati ljudstvu kot pozitiven rezultat svoje vladne politike.«

+ **Vrhniško-logaška podružnica »Slomškove Zveze«** vabi vse člane in prijatelje društva na društveni izlet v Idrijo dne 16. julija. Peljemo se jutraj z avtomobilom do Idrije, kjer si ogledamo živorebrni rudnik, popoldne pa odidemo proti Žirem, odtam pa — kakršno bo pač razpoloženje med udeleženci — ali peš po novozgrajeni cesti čez Rovte domov, ali pa iz Žirov z avtomobilom po Poljanski dolini do Škofje Loke, odtam pa z vlakom v Ljubljano. — Ker mora biti najkasneje do 1. julija zaradi avtomobila v Idrijo znano število udeležencev, naj blagovoli vsi, ki se nameravajo udeležiti izleta, zanesljivo do tega dne se prijaviti podruž. predsedniku tov. Ivanu Štreklju na Vrhniki. Za ogled idrijskega rudnika si pri c. kr. rudniški direkciji lahko izposlujemo znižano vstopnino (navadno 3 K od osebe), vedeti moramo le natančno število udeležencev. Kdor bi se torej rad ogledal rudnik, naj to pripomni na svoji prijavi. Uro odhoda z Vrhnice oziroma iz Logatca in eventualne izpremembe objavimo pravočasno v »Slovenec«. — Odbor.

— **Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Žužemberku** vabi k zabavni prireditvi »V spomin 500letnice zadnjega ustoličenja koroških vojvod v slovenskem jeziku«, ki se vrši v ne-

deljo, dne 28. junija 1914, v društveni dvorani. Spored: 1. V. Parma: »Mladi vojaki«, koračnica, svira godba na pihala. 2. Fr. Spindler: »Na gore«, poje mešani zbor. 3. S. Gregorčič: »Na potujčeni zemlji«, deklamacija. 4. A. Hajdrih: »Domovina«, poje mešani zbor. 5. A. Mihelčič: »Venček narodnih pesmi«, poje ženski zbor. 6. Fr. Ferjančič: »Zlati dnevi«, poje ženski zbor. 7. »Za letovišče«, burka v enem dejanju. 8. A. Nedved: »Pogled v nedolžno oko«, tenor-solo s spremljevanjem harmonija. 9. S. Sardenko: »Skrivnostna zaroka«, igra v štirih dejanjih. — Začetek ob pol 4. uri popoldne. Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 vin., III. vrste 40 vin. Stojlišča 30 vinarjev.

— **Seznam organistov v ljubljanski škofiji** je izdalo Cecilijansko društvo. Stane 20 vin. (po pošti 25 vin.). V vseh 22 dekanijah je 332 organistovskih mest, od katerih jih je 284 zasedenih. Orgljanje oskrbuje tudi 16 organistinj.

— **Iz Mojstrane-Dovje.** Na Dovjem se bo ustanovilo izobraževalno društvo z odsekom »Orel«. Pravila so se že odposlala na pristojno mesto za odobrenje. Društvo je zelo potrebno, posebno za mlade ljudi, da tu najdejo pouka in zabave. — Mojstrančani prosimo, da bi se stopnice v Midharjevem bregu popravile in več stopnic kot jih je sedaj naredilo, ker starčki in slabotni ljudje se jih zelo boje. — Pri zadnjem nalivu je Sava toliko narasla, da je brod višji nego ravan na mojstranski strani. Potrebna bi bila regulacija ali vsaj za enkrat več škarp.

— **Izpred upravnega sodišča.** Ker je deželni odbor prepovedal avtomobilno vožnjo na deželni cesti Ivančna Gorica—Muljava—Žužemberk, se je lastnik tovornega avtomobila J. Beršnjak pritožil na upravno sodišče. Upravno sodišče je pritožbo a limine zavrnilo, ker je v tej stvari kompetenten edino le deželni odbor.

— **Vilanova koča na Begunjsčici** se odprla v nedeljo dne 28. t. m. Prekrbljena bo z vsem, kar si počeli turistiško srce. Flora — ki je znana kot edina na Begunjsčici — se ravno pripravlja, da se pokaže v vsej svoji krasi. Prve murke in planinke Vam kličejo »dobro došli«!

— **Otrok povzročil strašen požar.** Iz Št. Vida pri Zatičini: V ponedeljek, 22. t. m., ob 2. uri popoldne je neki šestletni otrok v vasi Pristavica, občina Zagorica, zakuril z vžgalicami pod oknom domače hiše. Ker je vlekel močan veter, se je ogenj hitro razširil in v 15 minutah je bila cela vas v ognju. Zgorelo je 12 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji in kmetijskim orodjem. Zgorelo je tudi do 20 svinj. Ljudje so bili večinoma na polju in travnikih, zato niso mogli nič rešiti, tako da je mnogim zgorela celo obleka in jim ni drugega ostalo, kakor to, kar so imeli na sebi. Prišlo so na pomoč požarne brambe iz Št. Vida, Trebnjega in Velike Loke, a niso mogle priti do vode, ker je bil okrog vseh vodnjakov in luž ogenj. Tudi se je več ljudi opeklo pri gašenju. Na pomoč došlo občinstvo in orožniki so delali neumorno. V hiši št. 7 so iz goreče hiše nosili pohištvo in se je pri tem vdrl v veži goreči strop. Le s težavo so rešili iz goreče hiše tri fante, ki so dobili večje ali manjše poškodbe. Vaščani so večinoma vsi revni in zadolženi in le za male vsote zavarovani. Potuoci so pogorelci nujno potrebni.

— **Kako je z naseljevanjem v Zedinjenih državah.** V tistih grofijah držav Zapadna Virginija in Pennsylvanija, ki spadajo v področje avstroogrškega konzulata v Pittsburgu v Zedinjenih državah, je splošna gospodarska kriza. Glavno so prizadeti jeklena in železna industrija in pa jame, kjer kopljejo premog ali izdelujejo koks. Posledica te krize je, da se je pojavila dalekosežna brezposelnost. In tisoči avstrijskih delavcev to težko občutijo. V dohodnem času pa ni računati s tem, da bi se opustile odredene omejitve obratov. In tako je pri popisanih razmerah skoraj izključeno, da bi novodošli iz Evrope dobili delo. Zato nujno svari mo pred izseljevanjem v te kraje.

— **Nesreče.** Ferdinand Urbančič, hlapec v Gorenji vasi pri Zaplazu, je padel z voza in si zlomil desno ključnico. — Franc Škerlj, učenec ljudske šole v Šmihelu, je padel s črešnje in si je poškodoval desno nogo v kolku. — Franc Gliha, užitkar na Pristavici, se je pri tamkajšnjem požaru, ko je šel v hlev po kravo, opeknel na desni roki in na glavi. — Gregor Pirc, tov. delavec v Radoli, se je ponesrečil pri krožni žagi, ki mu je odrezala palec desne roke.

— **Najtežji Dunajčan umrl.** Umrl je 22. junija dunajski gostilničar Leopold Wutzel, star 39 let. Tehtal je 240 kilogramov. Pred kratkim je prišel na

to, da bi okoli po svetu kazal svojo težo. Daleč ni prišel. Pokazal se je v Solnogradu, odpotoval v Monakovo, kjer je nagloma umrl, zadet od kapi.

Ljubljanske novice.

Iz Javna skušnja glasbene šole slovenskega glasbenega društva »Ljubljana« se vrši jutri v soboto od 5. ure dalje ob prostem vstopu v veliki dvorani »Ljudskega doma« po naslednjem vspredu: Šola gospe Antonije Lavričeve: 1. Foerster: Šola II. zv., »Koračnica«, igra Ložar Marija (II. letnik). — 2. Clementi: »Rondo«, igra Čenčur Ljudmila (II. letnik). — 3. Foerster: Šola II. zv., »Česka narodna«, igra Verbaš Valburga (II. letnik). — 4. Foerster: Šola I. zv., »Salve Maria«, igra Zagorec Melanija (I. letnik). — Šola gđne. profesorice Jarmile Lily Gerbičeve: 5. Foerster: Šola I. zv., »Valček«, št. 31, igra Soklič Julij in Soklič Vida (I. letnik). — 6. Foerster: Šola II. zv., »Koračnica« št. 81, igra Černič Josip in Černič Garjela (I. letnik). — 7. Diabelli: »Melodiške vaje« št. 22 in 23, igra Götzel Viktorija in Saks Štefanija (I. letnik). — 8. Foerster: Šola I. zv., »Česka narodna« št. 55, igra Kovačič Antonija (I. letnik). — 9. Gurliitt: »Vesela družba«, igra Prime (I. letnik). — 10. Diabelli: »Melodiške vaje« št. 15, igra Vrhunc Anica (I. let.). — 11. Gurliitt: »Polka« št. 28, igra Ogrin Avgust (II. letnik). — 12. Duvernoy: »Fanfara«, igra Saks Slavica (II. letnik). — 13. Dr. Dvořák: »Dedek pleše z babico«, igra Pollak Špelka (II. letnik). — 14. Bertini: »Rondo«, igra Černič Ivan (II. letnik). — 15. Bertini: op. 100. »Etüda« št. 4, igra Soklič Ernst (III. letnik). — 16. Colomer: »Petite Pluie«, igra Čuk Fani (III. letnik). — 17. Karganof: op. 25. »Pri potoku«, igra Saks Štefanija (III. letnik). — 18. Dussek: »Sonatina« Es-dur, igra Černič Garjela (IV. letnik). — 19. Beethoven: Variacija na thema »Quanto è bello l'amor contadino«, igra Soklič Vida (V. letnik). — 20. Schumann: »Tuji mož«, igra Černič Fani (VI. letnik). — Šola gđne. Božene Pospisilove. 21. Z. Polašek in J. Vedral: »Slovenske pesmi« št. 24. in 25., igra na gosli Ambrožič. — 22. Z. Polašek in J. Vedral: »Slovenske pesmi« št. 16, igra na gosli Turek. — 23. Alb. Bichl: op. 146. »Večerna pesem«, igra na gosli Pirc. — 24. F. Drdla: op. 56. »Berceuse«, igra na gosli Aljančič. — 25. Fibich: »Poemi«, I. zv., št. 2. in 5., igra na gosli Seliškar. — Šola gđne profesorice Jarmile Lily Gerbičeve. 26. Concone: op. 9., št. 28, poje Vrhunc Anica (I. letnik). — 27. Dr. B. Ipavec: »Ciganka Marija«, poje Pollak Ana (II. letnik). — 28. M. Weber: Cavatina iz opere »Čarostrelec«, poje Šifrer Pavla (III. letnik). — 29. a) S. Gregorčič: »Veseli pastir«; b) O. Zupančič: »Zvečer«, deklamira Vrhunc Anica (II. letnik). — 30. O. Zupančič: »Vran«, deklamira Pollak Ana (II. letnik). — 31. S. Gregorčič: »Dekletova molitev«, deklamira Repnik Francka (III. letnik). 32. A. Askerc: »Čaša nesmrtnosti«, deklamira Šifrer Pavla (III. letnik).

Iz Abiturijente-somišljenike, ki so maturirali leta 1904. (ob desetletnici »Danice«, opozarja pripravljalni odbor na prijateljski sestanek, oziroma desetletnico 5. ali 6. julija t. l. v Ljubljani. Informacije daje pripravljalni odbor. Pisma naslovi: »Union« (kavarna) »Slov. kat. nar. abiturijentje 1904—1914.« — Sestanek naj poživi spomine na nekdanje šolske dni, zlasti pa da priliko za presojo razvoja slovenskih razmer tekom zadnjih desetih let. Sestanka naj se udeležijo abiturijenti - somišljeniki vseh srednješolskih zavodov, ne glede na pokrajine.

Iz Nogometna tekma »Hašk«: »Ilirija«. V nedeljo in ponedeljek si stopita oba kluba šestič in sedmič v tekmi nasproti. Zanimivo je primerjati na podlagi dosedanjih rezultatov napredek »Ilirije«. »Ilirija« je v Zagrebu »Hašku« vedno podlegla, in sicer v kronološkem redu tako-le: 2:6, 1:9, 0:1. V Ljubljani so bili rezultati za njo ugodnejši, namreč 0:3 in 3:1. — Trdimo sicer lahko in upravičeno, da je »Ilirija« »Hašku« nevarna tekmovalka, toda govoriti o zmagi enega ali drugega moštva ni stvar gotovosti, temveč stvar sreče. Gotovo je le to, da bodeta obe tekmi zanimivi in napeti, res do konca pravi športni užitek. Zato teh tekem ne bodo posetili samo športniki, marveč tudi oni, ki zahtevajo že prvorazrednega športa in nadejamo se, da tudi oni, ki imajo simpatije do hrvatskih akademikov. Tekmuje se oba-krat ob vsakem vremenju. Pričetek tekme obakrat ob 4. uri popoldne. Opozarja se tudi na razpis nagrade za obiskovalce in na znižano predprodajo vstopnic.

Ij Kako se opraviči odsotnost od sej. Predvčeršnjim je bila v Ljubljani seja, h kateri je povabila »Slov. Straža« nekaj prijateljev in h kateri je bil povabljen tudi g. M. Knez. Ker se povabljeni seje ni mogel udeležiti, je poslal »Slovenski Straži« 4 K. To je najlepše in res uspešno opravičilo.

Ij Razpis nagrade v znesku 50 K. Prijatelj nogometnega športa je izročil blagajni »S. K. Ilirije« vsoto 50 K, da razpiše po vzorcu drugih mest in v svrhu večjega zanimanja za šport in športne prireditve o priliki tekem s »Haškom« kot reprezentantom hrvatskega športa nagrado v znesku 50 K za onega obiskovalca obeh tekem, ki kot prvi napove vnaprej pravilno končni rezultat obeh tekem kakor tudi razmerju v polčasu za oba dni. Konkurriranja za to nagrado, ki se izplača 1. julija, se udeleži lahko vsak obiskovalec tekem, izvzemši izvršujočih članov »S. K. Ilirije«. Treba mu je le oddati pri vходу na igrišče na listku ali v kuverti napisani rezultat in obenem navesti na listku svoj natančni naslov. Rezultat se lahko napove na obe tekmi že prvi dan ali pa za vsako tekmo posebej. Edino listki, oddani drugi dan s pravilnim rezultatom prejšnjega dne so neveljavni. Pač pa lahko konkurira drugi dan še vsak, kdor je prvi dan oddal rezultate za oba dneva in je rezultat in razmerje prvega dne pravilno pogodil. Ta bi imel torej večje šance do nagrade. Listki se zaznamujejo sproti s tekočimi številkami kakor se oddajajo. Nagrado dobi tisti gledalec, ki kot prvi napove pravo razmerje in končni rezultat obeh tekem. Do konkuriranja so upravičeni le do pričetka tekme oddani listki. Vzemimo, da je kdo kot prvi po tekočih številkah napisal: 28. junija rezultat 0 : 1 v polčasu in 1 : 3 na koncu za »Ilirijo«, 29. junija rezultat 1 : 1 v polčasu in 2 : 2 za »Ilirijo« in da končajo tekme res tako, potem dobi 1. julija nakazano od »Ilirije« vsoto 50 K. Omenjamo, da se je udeležilo podobne konkurence pri zadnji tekmi Avstrije proti Ogrski na Dunaju na tisoče ljudi. — Ugodna prilika za nagrado 50 K; ne zamudite je in pridite številno na se itak zanimive tekme!

Ij Našlo se je v Slomškovi ulici nekaj denarja. Dobi se pri gospej Ivani Gabriči, soprogi nadoficijala v Kolo-dvorski ulici števil. 34.

Ij S trga. Danes je prinesla na trg neka ženska nekaj prvih letošnjih malin ter jih prodajala kg po 80 vin.

Zadnje vesti.

GROF BERCHTOLD PRI CESARJU. Dunaj. Danes je bil sprejet v avdijenci pri cesarju zunanji minister grof Berchtold.

ZOPET KONFIDENTSKA AFERA V PRAGI!

Praga. Češka javnost se zopet peča s konfidentsko afero, ki se je te dni odkrila. Član češke anarhistične stranke, 26 letni pisatelj Karol Drzka je bil pet let v službi praške politične policije. Dobival je spočetka 45 K mesečno, potem 100, končno 200 K. Postavili so ga, ko se je to izvedelo, pred strankih sod, kjer je vsled teže dokazov plakajoč vse priznal. Drzka je dal policiji podatkov glede ruskih dijakov, poročal o tihotapstvu saharina od strani anarhistov in jo obvestil o nameravanem atentatu na dunajskega policijskega predsednika in na neko jako visoko stoječo osebo.

REŠKA BOMBA AFERA PRED SODIŠČEM.

Reka. Sodišče je obsodilo delavca Bellellija, ki je 2. marca zagnal na vrt gubernijske palače bombo, na 13 mesecev ječe in na izgon iz dežele.

KONKORDAT S SRBIJO.

Dunaj. Politična korespondenca spremlja pogajanja med Sv. Stolico in poroča, da je avstroogrška monarhija Srbijo z vso naklonjenostjo in da ne nasprotuje nobena točka konkordata intencijam monarhije.

PAPEŽEV ODGOVOR VESNIČU.

Dunaj. H konkordatu se še poroča: Veliko pozornost je vzbudila ljubeznivost, s katero je sprejel papež srbskega pariškega poslanika dr. Vesniča, ki mu je papež izjavil, da je srečen, da zamore obnoviti stare stike s srbskim narodom, kojega zasluže za krščansko vero da dobro pozna. Papež je tudi izrazil željo, da bi prinesel konkordat Srbiji blagoslov.

WIED PRI KONCU — PROSI VELESILE NUJNO POMOČI.

Drač. Vstaši stoje že pred Valono in so vladne čete vrgli nazaj. Padca Valone je v par urah pričakovati. Knez Wied se je obrnil na rumunskega kralja, naj se ta zavzame pri velesilah, da mu dajo na razpolago mednarodne čete.

te. Sam ne more več vstaje ukrotiti. Ako velesile to odklonijo, bo primoran odločiti od velesil poverjeni mu mandat. Rumunski poslaniki pri velesilah so dobili od svoje vlade že nalog kabinetom željo princa Wieda predložiti in jo priporočati v blagohotno rešitev. Turkan paša je vložil demisijsko. Knežinja je prosila rumunsko kraljico Elizabeto, da sme poslati v Bukarešt svoja dva otroka. Vstaja se je polastila tudi že Skadra. Pri zadnjem napadu na Drač je krogla preluknjala knezov rokav.

OPMEVI JAKINSKIH DOGODKOV.

Jakin. Pred tukajšnjim sodiščem je bil odvetnik dr. Marinelli obsojen na dva meseca zapora in 200 lir globe, ker je v nekem članku, priobčenem v anarhističnem listu »Lucifero« hujskal proti kraljevi dinastiji in pozival ljudstvo, naj uvede anarhistično republiko.

V SKADRU VRE.

Skader. Muselmani so se zbrali v mošeji, kjer se je oznanjala vstaja. Guverner Philipps je dal mošejo od angleških in nemških vojakov s silo izprazniti. Guverner je dal tudi zastražiti mejo proti Črni gori, odkoder se vtihotaplja orodje.

IZ ALBANIJE.

Dunaj. Kakor poroča »Reichpost«, namerava grška vlada stopiti v dogovor z velevlastmi glede razširjenja delokroga mednarodne kontrolne komisije za Albanijo. Albanski vladi naj bi velevlasti priskočile na pomoč z mednarodnimi četami, ne da bi se pri tem mislilo na internacionalizacijo Albanije.

GRČIJA SE PRIPRAVLJA.

Dunaj. Bojna ladja »Idako« je že na poti v Grčijo. 30. t. m. dospe v Neapelj. »Missisipi« ji kmalu sledi.

SKRBI ZARADI REGENTSTVA PRINCA ALEKSANDRA.

Dunaj. Vse oficiozno časopisje komentira sovladstvo princa Aleksandra kot pomisleka vreden dogodek, ker je srbski prestolonaslednik znan kot skrajn nasprotnik Avstrije in glava vojne stranke.

KRVAVA BITKA V MEHIKI.

Mehiko. Pri Zacatecas se je vršil boj med vstaši in vladnimi četami. Vladne čete so bile popolnoma poražene. Imajo 4000 mrtvih in 2000 ranjencev, vstaši 500 mrtvih in 800 ranjencev. Vstaši so vjeli 5000 mož.

VELIK POŽAR V ZAGREBU.

Zagreb. Včera jopolnoči je izbruhnil požar v skladišču prometnega društva. Požar je trajal celo jutro. Škoda se ceni na več stotisoč kron.

DVA SAMOUMORA VSLED DEFAVDACIJE.

Dunaj. Blagajnik florisdorfskega kolodvora Oskar Hafner, ki je bil defraudiral 37.000 K, se je ustrelil. — Inženir Alfred Kleeberg v Welsu, ki je svoji firmi poneveril večjo vsoto, se je vrغل s stolpa in bil na mestu mrtev.

VLOM V OBČINSKO BLAGAJNO.

Krakov. Neznani vlomilci so odnesli iz občinske blagajne v mestu Gorlice 50.000 K.

SMRTNA KOSA.

Peterburg. Danes je umrl tovarnar in tajni svetnik Charitolenko.

SAMOUMOR OGRSKEGA MAGNATA.

Kološvar. Ogrski magnat baron Alabar Josika se je danes v duševni zmedenosti ustrelil.

AMUNDSENOVA EKSPEDICIJA NA SEVERNI TEČAJ.

Kristijanija. Državni zbor je dovolil za Amundsenovo ekspedicijo na severni tečaj 200.000 K.

ROPARJI V RUSIJI.

Varšava. V bližini mesteca Olszanice v kijevski guberniji so napadli roparji več kmetov, ki so se vračali s semnja v Grodnem, jih ubili in oplenili njihove vozove. Najprej so ustrelili kočijaža Zaslovskija, nato trgovca Dolgorasa in smrtno ranili nekega drugega trgovca. Potem so oropali tri druge osebe in njihove vozove, nakar so ustavili naslednji voz nekega kmeta, ki so ga ranili s strelji iz revolverjev. Voznika Nirenberga, ki se je branil, so zadavili in onečastili hčeri duhovnika v Olszanicah, ki sta se s kmetom peljali. Nato so deklici ustrelili. V truplih obeh deklet so našli nič manj kot 15 revolverjskih krogelj. Neki trgovec Wechsler je še pravočasno ubežal roparjem v Grodnem. Orožniki so tri morlice ujeli, ostali pa so pobegnili.

BOJ MED BANDITI IN OROŽNIKI.

Milan. Zadnje dneve je bilo prebivalstvo mesteca Sassari na otoku Sardinija v največjem razburjenju. Četa sedmih banditov je že dalj časa ogrožala okolico ter napadala vsakega

in ropala, kjer je slutila večje premoženje. Tako so nekega bogataša okradli tekom noči za 30.000 lir. Svoje bivališče so imeli v sardinskem gorovju. Neka orožniška patrulja je s pomočjo pastirjev zasledila njih skrivališča ter jih presenetila. Vnel se je krvav boj, tekom katerega sta bila umorjena dva bandita in en orožnik. Slednjič se je banditom posrečilo o pravem času uteči, pa tudi orožniki so bili v veliki nevarnosti, da jih banditje obkole in jih postrele.

Štajerske novice.

Š Nadomestna državnozborna volitev v Mariboru. Kdo bo Wastianov naslednik? V Mariboru bomo za državnozborni mandat politično rajnega Wastiana imeli v kratkem nadomestne volitve. Mestni magistrat namreč izdaja te dni cirkular za popis vseh volilcev. Cirkulacijske pole se morajo v treh dneh vrniti magistratu. Domneva se, da bo nadomestna volitev že meseca avgusta, in sicer v prvi polovici. Vladajoča nemška magistratna klika je vsa zmedena glede določitve kandidata. Nekateri se zavzemajo za idejo, da bi Wastian po sodnijski razpravi, ki se bo baje tekom 14 dni že izvršila, zopet kandidiral. Treznejše misleči, posebno župan dr. Schmiederer pa so mnenja, da bi Wastian sigurno prodal in bo treba poiskati novega moža. To iskanje pa bo zelo sitno, ker cel nemški Maribor ne glešta moža, ki bi sedaj imel toliko ugleda, da bi lahko prodril. Iskali bodo poslanca zopet na Dunaju in v Gradcu. Vsenemci so že imeli v sredo, dne 24. t. m. zaupno posvetovanje, ki je gotovo pomenilo predpripravo za bodočo volitev. Najbolj leni so socialni demokratje, ki sedanjega ugodnega položaja ne umejo izrabiti.

Š Orlovsko slavnost v Halozah. Na Petrovo, dne 29. junija se vrši pri podružni cerkvi Sv. Ana (Sv. Barbare župnija) v Halozah velika mladinska slovesnost, po tem pa veliko zborovanje na prostem združeno z nastopom Orlov mariborskega okrožja (Maribor, Ptuj, Hoče, Slivnica, Središče, event. Ljutomer). Na slavnosti govorijo poslanci dr. Korošec, Brenčič in Meško. Prosimo naše zaupnike v Halozah, Dravskem polju i. dr., da agitirajo za obilno udeležbo. Dobrodošli tudi bližnji bratje Hrvatje!

Š »Štajerc« — bolan. V petek, dne 19. t. m., bi se moral pred mariborskimi porotniki zagovarjati »Štajerčev« urednik Linhart zaradi razžaljenja časti. Toda do obravnave ni prišlo, ker je Linhart vpslal zdravniško spričevalo, da je bolan, da trpi na histeriji. Histerija se pojavlja na različne načine. Najnavadnejši znaki so: razburljivost, površnost, lahkovernost, visoko mnenje o svoji lastni osebi, samovoljnost itd. Kateri znak se je pojavil sedaj pri Linhartu, ne vemo, le to vemo, da je hodil s svojo »histerijo« te dni prav dobre volje po Ptuj.

Š Jugoslovanska Strokovna Zveza je priredila v nedeljo, dne 21. junija, dvojno zborovanje za železničarje. Prvi shod se je vršil v Laškem trgu ob 8. dopoldne pri g. Kačiču, drugi pa ob 3. popoldne v Radečah v »Narodnem domu«. Na obeh shodih je govoril delavski tajnik Vekoslav Zajc.

Š Komisar-zupan v Gradcu. V četrtek dne 25. t. m. dopoldne ob 9. uri je v Gradcu prevzel posle županstva c. kr. komisar, dvorni svetnik pl. Underrain, ki je bil predlaskim tudi vodja graškega magistrata.

Š Maribor. Dne 23. in 24. junija se je mudil v Mariboru nadvojvoda Friderik. Nadzoroval je tukajšnji domobranski pešpolk. Dne 24. junija se je z avtomobilom zopet odpeljal naprej.

Š Promoviral bo za doktorja prava prihodnji petek na vseučilišču v Gradcu g. Alojzij Juvan, odvetniški koncipient pri dr. Josip Leskovarju v Mariboru.

Š Nemško »obmejno« delo. Nemci so priredili dne 13. junija v Št. Ilju v Slov. goricah »narodno poletno veselico«. Nemška poročila pravijo, da so peli vsenemško »Wacht am Rhein« in plesali do čez polnoči. Naši vladni organi s Claryjem na čelu na mislijo, da morajo take ljudi pred Slovenci braniti.

Š »Marburgenca« tajl. Glede dogodkov pri šulferajski slavnosti v Račjem trdi »Marburger Zeitung« v tonu, kakor ga je zmožen le lutrovski pastor Mahnert, da nihče ni izustil besed: »Berolin je naš vzor«, ampak da je to le mistifikacija. Isti list trdi tudi, da c. kr. častnikov iz žrebčarne sploh ni bilo na veselici.

Š Škratica v Trbovljah. Na Štajerskem razsaja letos škratica v izredno obilni meri. Najhuje je v Trbovljah in Mariboru, dočim v drugih več-

jih krajih ni opaziti tako močnega nastopa te nevarne epidemije. O škratici v Mariboru poročamo na drugem mestu. Domneva se, da je v prvi vrsti kriva pitna voda, da se ta epidemija ne da lokalizirati, v drugi vrsti pa seveda pomankljive sanitarne odredbe. V Trbovljah imajo edinega zdravnika, dr. Jamerja. Seveda ta ne more vsega opraviti. Sedaj leži v trboveljski izolirni bolnišnici, oziroma v otroškem vrtcu nad 60 bolnih otrok. Vsak dan umrje po več otrok za škratico. Šole pa kljub naraščajoči epidemiji niso zaprte. Starši pa že iz strahu pred sanitarnimi odredbami zatajujejo posamezne slučaje. Zdravnik dr. Jamer mora vsak dan politični oblasti poročati o stanju epidemije. Seveda to poročanje malo pomaga. Pomagala bi v tem slučaju edino izdatna zdravniška pomoč, katere pa kljub raznim presojam in uverjenam ni od nikoder. Trbovlje so največji industrijni kraj našega slov. Štajerja. Če ne bo vlada imela večje skrbi, da se škratica energično omeji, se je res bati, da bo nastopila za Trbovlje huda kriza v vsakem oziru.

Š Avstro-ogrška banka zida v Mariboru v bližini parka veliko dvonadstropno hišo v kateri bo nastanila v prvem nadstropju svojo podružnico. Maribor bo imel tako celih 5 bančnih podružnic. Ako bi slovenska Kreditna banka imela kaj podjetnega duha, bi bila lahko že pred leti napravila v Mariboru svojo podružnico, ki bi gotovo dobro prospevala.

Š Zavrtni umor. Med kočarjevim sinom Lovro Topolovcem in kočarjem 53letnim Kuharjem iz Gruškovca pri Rogatcu je obstojalo že delj časa hudo sovraštvo. Ko se je dne 21. t. m. peljal Kuhar iz Krapine proti Ptuj, ga je pričakal Topolovec v zasedi in ga z nekim drogom zavrtno tako močno udaril čez glavo, da mu je lobanjo prebil. Kuhar je 22. t. m. vsled poškodb umrl. Topolovec pa je zandarmerija izročila sodišču v Rogatcu.

Š Samoumor gostilničarja. V Mariboru se je obesil dne 24. t. m. zvečer gostilničar in voznik na Koroški cesti F. Marko. Našli so visečega na tanki žici na drevesu v vrtu. Ko so ga našli, bilo je še življenje v njem. Prepeljali so ga takoj z rešilnim vozom v bolnišnico, a je med potjo umrl, obesil se je, ker je bil v hudih denarnih stiskah. Še isti dan je imel rubežen. Ker ni našel nikjer pomoči, si je vzel življenje.

Š Vojska pri novačenju. Dne 6. junija so se v Št. Lenartu v Slov. Goricah vršili vojaški nabori. V gostilni Auhl so pili fantje in orožniki. Prišlo je do hudega prepira. Posebno hud je bil lant L. Frass. Orožnik Mlinarič je hotel ekcedenta spraviti iz hiše. Fantje so se za Frasa zavzeli. Nastalo je ruvanje med orožniki in fanti. Orožniki so več fantov aretirali. Fantje so napravili na žandarje cele atake in so dva spravili k tlom. Fantje so hoteli orožnikom odvzeti orožje, kar se jim je deloma tudi posrečilo. Župan iz Male Zimice pri Sv. Barbari niže Maribora Franc Škof (Štajerčanec) se je zavzel za fante in je klical orožnikom: Kaj imate opraviti s fanti? Jaz jih ne pustim aretirati. Bom vam že pokazal! Tudi med aretacijo so trajale nasilnosti naprej. V občinskem zaporu so fantje napravili škodo, s tem, da so razbili vrata, okna in peč. Dne 24. t. m. so stali pred senatom mariborske okrožne sodnje fantje Leon Frass, Mihael Frass, Simon Teršovec, Franc Žižek, Leopold Grušovnik in župan Fr. Škof iz Male Zimice. Predno se je obravnavala končala, so padli vsi obtoženci na kolena pred sodnika in so prosili za opustitev oziroma milostno kazni. Sodišče je vse obtožence obsodilo in sicer: Mihael Frass je dobil 4, Teršovec in Leo Frass 3, župan Škof 2 meseca, Žižek pa 6 tednov težke ječe. Grušovnik pa je dobil 1 teden ječe. — Vsi se imajo zahvaliti kazni za težko kazni — demonu alkoholu — ptujske-mu šnopsu, ki ma v Št. Lenartu in okolici obilo prijateljev.

Š Umrl je v Gradcu posestnik Vin-ko Brinovšek.

Primorske vesti.

p Laški bombni atentat. Zaradi bombe, vržene na veselični prostor šentjakobskega Sokola, so iznašli italijanski listi primerno protistorijo o strahovitem trpinčenju nekega A. Kölerja od strani slovenskih stražnikov na komisarijatu pri Sv. Jakobu. Omenjeni človek se je vinjen vračal iz »Legine« nedeljske veselice pri Sv. Ani. Ker je na ulici razgrajal, je bil aretiran in odpeljan na označeni komisarijat. Tu pa ga je baje 14 redarjev tako pretepalo, da so mu zlomili rebro. Italijanski listi so vzdignili vihar ogorčenja in na policijskem ravnateljstvu so

Nizke cene!

Kupujte in naročajte sukno, modno blago, perilo i. dr. pri

347

Zahlevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana,
Stritarjeva ulica 4.
Vseoco zavarovan.

imeli drugi dan toliko nepotrebnega letanja in brskanja, ker so klicali vseh 14 redarjev na odgovor. Preiskava je imela povsem negativen uspeh, kajti ni izključeno, da si je Kölzer rebro sam zlomil, ko je kje med potjo v svoji pijanosti padel na tla.

p Italijanstvo Krmina v nevarnosti. Slovenski trgovec Fran Toroš v Krminu je imel na svoji trgovini slovenski napis, ki so mu ga neznani reševalci italijanstva tekom neke noči odnesli. Toroš je sedaj napravil drugi napis, katerega smatrajo krminski Italijani za provokacijo, kakor to razglasajo po svojem časopisu. Bajc nameravajo celo vložiti na županstvo pismen protest proti temu »insultu« na italijanski značaj Krmina.

p Slovenska šola v Krminu. Slovenski starši v Krminu so vložili na okrajni šolski svet prošnjo, da se sprejme tamošnja dvorazredna šola družbe C. M. v oskrbo okrajnega šolskega sveta.

p Kandidati italijansko-liberalne stranke v istrskih mestih. Za dne 30. t. m., vrše se deželnozborske volitve v mestni kuriji, kandidira italijanska liberalna stranka v vseh mestnih volil. okrajih Istre, in sicer: za mesto Koper dr. Belli, za mesto Piran odv. dr. Ventrella, za Rovinj dr. Bartolija, za Izolo Milje učitelja Karola Runticha, za Poreč z Montono in Vižnado odv. dr. Sbišá, za Buje, Umag, Novigrad dr. Franco, odvetnik v Pulju, za mesta Dinjan, Pazin Buzet dr. Domnik Sbišá. Liberalna stranka pa je dalje sklenila postaviti v slovenskem delu Istre svoje številne kandidate. Za Pazin, Buzet Fedele Camus, za volilni okraj Voloska, Opatija, Mošćenice, Lovrana, Klana, Kastav odv. Costantini. Od gori navedenih dvanajstih kandidatov je že osem bilo v prejšnjem istrskem deželnem zboru.

p Značilna zmaga »Zveze jugoslovanskih železničarjev. Pri volitvah delegatov v komisijo okrajne bolniške blagajne na državni železnici v Trstu, je letos prvokrat zmagala lista »Zveze jugoslovanskih železničarjev«. Doslej so tu, kakor kovsod na železnici, gospodovali socialni demokratje. Zmaga je značilna, ker se vidi, da socialna demokracija izgublja tla med slovenskimi železničarji, zlasti v Trstu in primorskih krajih. Kakor nadalje čujemo, je »Zveza jugoslovanskih železničarjev« prodrla tudi v Gorici in na Jesenici s svojo kandidatno listo delegatov v zadevne komisije okrajnih bolniških blagajn. V najkrajšem času ustanovi Zveza tudi podružnico v Dalmaciji.

p Iz Bovca. V nedeljo, dne 28. t. m. ob 4. uri popoldne priredi tukajšnja šolska mladina svojo konecletno veselico v dvorani »Gasilnega Doma« z zelo zanimivim sporedom.

p Povišanje bolniških pristojbin v tržaški bolnišnici. V sinočni seji pri nadaljevanju proračunske specialne debate je mestni svet sklenil, da posreduje magistrat pri vladi za povišanje bolniških pristojbin v mestni bolnišnici. Mestna občina namerava dnevne pristojbine zvišati od 3 K 47 vin. na 3 K 65 vin. Slovenski občinski svetovalec dr. Pertot je ugovarjal proti temu povišanju.

p Čudovit učinek strele. Minuli ponedeljek je šel kmet Jakob Grgič iz Gropade št. 84 v Bazovico k dr. Reji po zdravila za svojo bolno ženo. Potoma ga je prehitela nevihta. Vedrit je stopil pod neki hrast. Naenkrat je padel nezavesten na tla. Po dolgem času je prišel k sebi in z začudenjem konstatiral, da nima več na sebi ne čevljev, ne hlač. V hrast je bila udarila strela, ki je šla z njegovega dežnika v levo dlan roke, od tod po vsem životu skozi levo peto! Mimoidoči so slabega Grgiča odnesli k zdravniku, ki je konstatiral, da je zadobil Grgič rane na levi roki, ker je šla strela notri, in na peti leve noge, odkoder je izginila v zemljo. Na hlačah so se mu vsled toplote stajali vsi gumbi. Nekateri mimooidoči zatrjujejo, da so videli, kako je strela udarila v omenjeni hrast. Grgič je bil drugače povsem nepoškodovan.

p Brezskrbnost hišnih stanovalcev. Učenki Amaliji Leban v Trstu je včeraj na poti iz šole domov priletel v ulici Bramante raz petega nadstopja neke hiše cvetlični lonec. Deklica je zadobila znatne poškodbe na glavi. Pretresli so se ji tudi možgani. Odpehljali so jo v mestno bolnišnico. Stanje deklice je zelo opasno.

p Javna jedilnica in kopel v tržaški prosti luki. Po prizadevanju vlade ste se včeraj otvorile v prosti luki javna jedilnica in javna kopel za delavstvo, ki je zaposleno v rajonih tržaške proste, odnosno stare luke. Na otvoritveno slavnost je prišel c. kr. namestnik princ Hohenlohe osebno. Slavnosti pa so se udeležili tudi drugi javni funkcionarji. Poslojce je zidano v modernem priprostem slogu. Jedilnica je dolga 20 m in 12 m široka. Hkratu lahko obedi 160 delavcev. Kuhinja odgovarja vsem zahtevam moderne higiene. Točen alkoholnih pijač je zelo omejeno. Poleg jedilnice je kopel, ki obstoja iz 24 tušev. Jedilnica je tako opoldne, kakor zvečer odprta.

p Sviloprejski trg v Gorici. Tekom zadnjih dni se je prodalo na goriškem sviloprejskem trgu vsega skup 503 kg sviloprejskih kokonov za povprečno vrednost 3 K 88 vin. pro kg.

p Smrtno kosa. Umrl je v Trstu pekovski mojster Josip Mrevlje v Rojanu. Bil je zaveden Slovenec. Podlegel je desetdnevni bolezni. Njegova zasluga je, da je pri spomladanskih volitvah prodrla slovenska lista pri pekovski zadrugi.

p Drzna žepna tatvina. V Trstu sta sinoči dva žepna tatova napadla na trgu Goldoni nekega nemškega trgovca iz avstrijske Šlezije, Viljem Arnold po imenu, ter mu iz žepa izmaknili denarnico z 159 kronami gotovine. O tatovih ni sledu.

p Požar v trgovini. Sinoči je v Trstu na ulici Belvederu izbruhnil velik požar v manufakturni trgovini Gizele Grinovec. Povzročil je nad 5000 kron škoda, ki pa je z zavarovalnico krita.

p Nepreviden voznik. Kmet Anton Mihelič iz Skofij v Istri je vozil iz Koprdomov na svojem enovprežnem vozu kmeta Ivana Pečariča, njegovo ženo Uršulo in njegove tri male hčerke. Mihelič je bil vinjen. Ob morskem obrežnem kanalu je voz zavil s tira in se prevrnil. Pečaričeve hčerke, Natalija, Lizika in Otilija so padle v morje. O pravem času so jih še potegnili iz vode. Poškodovale se niso, pač pa zelo prestrašile.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 26. junija 1914.

Pšenica za oktober 1914	12.91
Pšenica za april 1915.	13.07
Rž za oktober	9.31
Oves za oktober	7.63
Koruza za julij 1914	7.45
Koruza za avgust 1914	7.60
Koruza za maj 1915	7.32

Brezplačno

naučim vsakega fotografovati,
kdor kupi pri meni (2066)

fotografični aparat.

Foto-
manufaktura
in drogerija

„ADRIJA“

zaloga fotografičnih
aparatur in potrebščin

LJUBLJANA
Selenburgova ul. 5.

Usi odjemalci pišejo

da je najboljši izmed vseh v trgovini se
nahajajočih

malinov sok

oni

lekarnarja Piccolija v Ljubljani.

1 poštna pošiljka z vozniš in zavojuino
K 5.60.

Razpošilja se tudi v sodih in v steriliziranih
1 kg steklenicah.

Naročila izvršuje 677

lekarnar Piccoli, Ljubljana.

Geniki zastoj in franko.

NAISOLIDNEJŠA in NAJCENEJŠA
POSTREŽBA ELEKTRIČNI OBRAT.
DIREKTNI UVOZ PROBKOVINE
iz ŠPANIJE in PORTUGALSKE.
ZAHTEVAJTE VZORCE!

Koncert-citre

boljše vrste, že nekoliko rabljene,
kupi M. Logar, Ilirska ulica 20,
I. nadstr. na levo. 2122

Dijakinje

se sprejmejo na hrano in stanovanje nasproti liceja. Naslov pove uprava „Slovenca pod št. 2110. (Znamka za odgovor.) 2110

Svojim otrokom ne dajem nikakih kvasnih jedi, kajti moj mož je zdravnik za otročje bolezni in odločen nasprotnik težko prebavljivih močnatih jedi. Ker pa malčki le morajo dobivati močnate jedi, jim spečem kolače, torte, narastke z dr. Oetker-jevim pecilnim praškom. Za večerjo jim dam puding z mlekom in jajci z uporabo izvrstnega dr. Oetker-jevega pudinga-praška, ali delikatni krem iz dr. Oetker-jevega dibona-krem-praška in za spremembo naredim svojim malim iz dr. Oetker-jeve rudeče kaše posebno osvežujočo jed. Same jedi, ki so točne, redilne in, last not least, po ceni. 2000 2

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzroča slast do jedi, okrepla živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 8000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Tovorni avtomobil

zistem „Sauer“, 35 HP močan, noseč 45 met. stotov, le malo časa v rabi, zato je skoro nov, se zaradi opustitve obrti takoj proda proti jako ugodnim plačilnim pogojem.

Avtomobil se lahko ogleda v

tovarni za vozove Peter Keršič

Spodnja Šiška pri Ljubljani.

2023

Prodajalna Katol. tiskov. društva
Ljubljana
Kopitarjeva
ulica št. 2

uljudno naznanja čast. gg. voditeljem Marijinih družb, da so izšli
novi znaki za mladeniške in moške Mar. družbe

in sicer: Marijina glava po 70 vinarjev, Marija z Jezuškom po 80 vinarjev.

1910